

ESZTERGOMI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

AZ

ESZTERGOMI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

MÓDOSÍTOTT

ALAPÍTÓ OKIRATA

2016

ESZTERGOMI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

AZ ESZTERGOMI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA MÓDOSÍTOTT ALAPÍTÓ OKIRATA

2016

TÖRTÉNETI VISSZATEKINTÉS

(alapítástól napjainkig)

A Katolikus Egyház 1545-1563 között tartott Tridenti Egyetemes Zsinata – többek között – határozatban elrendelte a papképzés színvonalának emelését, a magasabb műveltséget nyújtó szemináriumok szervezését.

Az előbbi zsinati határozat végrehajtásaként Oláh Miklós, az Esztergomi Főegyházmegye érseke (1553-1568) 1566. május 19-én kelt alapítólevéllel Nagyszombatban papképző intézményként Szemináriumot alapított. Ebben a Boldogságos Szűz Máriáról elnevezett Szemináriumban (Marianum) a papképzés 1567-ben kezdődött meg.

Az egyetemes és részegyházi előírások szerinti lelki és teológiai tanulmányi képzés a szemináriumok, mint hivatalos egyházi jogi személyiséggel rendelkező papképző intézmények keretében a legutóbbi időkhöz, 2002-ig egyidőben folyt, így a mai Esztergomi Hittudományi Főiskola ennek az 1566-os intézménynek a részleges jogutódja, amely ma a papnövendékek teológiai tanulmányi képzését látja el.

A Szeminárium második alapítója Pázmány Péter érsek (1616-1637) volt. Ő a korábbi épületet más egyházi célra rendelte, de változatlanul Nagyszombatban, annak más részén egy nagyobb épületet rendezett be a papnövendékek képzésére. Ezt a szemináriumi helyet Szent Istvánról nevezte el (Stephanium). A későbbiekben a Szemináriumba több, a papnevelést szolgáló intézmény beolvadt.

Rudnay Sándor érsek (1819-1831) ideje alatt az Esztergomi Érsekség és az Esztergomi Káptalan Nagyszombatból visszaköltözött Esztergomba. Az érsek ezt követően Hild József tervei alapján építette fel Esztergomban az ún. Nagyszemináriumot. Bár az épület még nem volt teljesen kész, 1850-ben Scitovszky János hercegprímás (1849-1866) áthelyezte a Szemináriumot Nagyszombatból Esztergomba, a vízivárosi ferences kolostorba.

Az elkészült Nagyszeminárium épületébe 1865-ben költözött be a Szeminárium. 1885-ben Simor János hercegprímás (1867-1891) Nagyszombatból a gimnáziumi tanulókat is áthozatta Esztergomba.

1953-ban a Nagyszeminárium épületét állami döntéssel katonai nevelőintézet részére igénybe vették. Később az épületet szovjet katonai kórházzá alakították át. Mindezek miatt a Szeminárium az 1950-ban feloszlott Szatmári Irgalmas Nővérek vízivárosi zárdájának (a korábbi ferences kolostor) egy részébe költözött, oda, ahol korábban ideiglenesen már működött.

Paskai László bíboros, prímás, érsek (1987-2002) 1992-ben, a rendszerváltást követően az újraindult Szatmári Irgalmas Nővéreknek visszaadta az anyagukat és a Szemináriumot erre a célra megvásárolt épületbe (Esztergom, Liszt Ferenc u. 4.) költöztette, amelyet folyamatosan a papnevelés céljára alakított át. A kápolnát és annak berendezését - amelyet Lékai László bíboros (1976-1986) hagyatékából készítetett - 1994. szeptember 14-én áldotta meg.

A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény mellékletében az Esztergomi Hittudományi Főiskola is helyet kapott. A Magyar Köztársaság ugyanis a szemináriumokat hittudományi főiskoláknak ismerte el.

2002-ben az Érseki Papnevelő Intézet és az Esztergomi Hittudományi Főiskola szétválasztással szervezetiileg önállóvá váltak. Ennek eredményeként ma már a Főiskola felsőoktatási intézményként a papnövendékek teológiai tanulmányi képzésének úgy kizárólagos intézménye, hogy önálló egyházi jogi személyiséggel rendelkezik. Ugyancsak önálló jogi személyisége van az Érseki Papnevelő Intézetnek is, mint az egyházi előírások szerint a lelki képzést nyújtó intézménynek. A két intézmény együtt adja, illetve biztosítja a papképzést. A Főiskola és az Intézet egyaránt az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye keretén belül működő, egyházi jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységek azzal, hogy fenntartójuk is a Főegyházmegye.

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek 2003-ban elhatározta a Nagyszeminárium épületének - amely az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye kizárólagos tulajdonában áll - felújítását. Ezt legfőképpen annak érdekében tette, hogy a papképzésnek a teológiai tanulmányi képzés része visszakerülhessen abba az épületbe, amely már 1865-től kezdődően meghonosodott nevében is hirdette az ott folyó képzés jellegét és helyszínét. A felújított épületet a bíboros 2006. szeptember 2-án áldotta meg. Így ma már az Esztergomi Hittudományi Főiskola a régi Nagyszeminárium épületében (jelenleg Szent Adalbert Központ) működik.

Az Esztergomi Hittudományi Főiskola – mint az állam által már korábban elismert hittudományi főiskola - a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 1. számú mellékletében a nem állami felsőoktatási intézmények sorában volt megtalálható.

Ennek a törvénynek a helyébe a 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) lépett, Ennek 1. mellékletében a Magyarországon államilag elismert felsőoktatási intézmények között, a nem állami főiskolák (III./b.) között sorolja fel az Esztergomi Hittudományi Főiskolát.

A fentiek előrebocsátása után a felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) 73.§. (3) a, pontja alapján; továbbá tekintettel a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (Ehtv.) vonatkozó rendelkezéseire és az Egyházi Törvénykönyv 114-116., 238. és 248-256. és 259. kánonjaira, - az Esztergomi Hittudományi Főiskola Alapító Okiratát a következők szerint módosítom.

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A felsőoktatási intézmény teljes hivatalos neve: Esztergomi Hittudományi Főiskola *(a továbbiakban: Főiskola)*.
2. A Főiskola az Egyházi Törvénykönyv *(a továbbiakban: CIC)* vonatkozó szabályai, a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 2011. évi CCVI. törvény (Ehtv.) 13.§-ának (1) - (2) bekezdése szerint, egyházi jogi személyiséggel rendelkező, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye *(a továbbiakban: Főegyházmegye)* keretében működő, Magyarországon államilag elismert felsőoktatási intézmény.
3. A Főiskola állandó székhelye: 2500 Esztergom, Szent István tér 10.
4. A Főiskola képvisellete: a Főiskola képviselétére jogosult a Főiskola rektora, aki e jogkörében eljár mindazokban az ügyekben, amelyeket jogszabály, a Főiskola Szervezeti és Működési Szabályzata *(e Szervezeti és Működési Szabályzat a továbbiakban röviden: Szabályzat)* nem utal más személy vagy testület hatáskörébe.
5. A Főiskola fenntartója: a Főegyházmegye (székhelye: 2500 Esztergom, Mindszenty tér 2., e Főegyházmegye a Komárom-Esztergom Megyei Bíróságnál Pk. 60.035/1995/5 szám alatt nyilvántartásba vett egyházi jogi személy).
6. A Főiskola legfőbb egyházi felügyeleti hatósága az Apostoli Szentszék Oktatási Intézmények Kongregációja.
7. A Főiskola működési ideje: határozatlan időre szóló.
8. A Főiskola maximális hallgatói létszáma kettőszázötven fő.

II. RÉSZ

A FŐISKOLA TEVÉKENYSÉGE, KÉPZÉSI TERÜLETE ÉS SZINTJE

9. A Főiskola a tevékenységét a Magyar Köztársaság vonatkozó jogszabályai, így különösen a felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) az (Ehtv.), az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997.évi CXXIV. törvény, továbbá a CIC és más, a római katolikus egyetemes egyházi előírások, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia szabályzatainak vonatkozó előírásai, a Főegyházmegye Zsinati Könyvének, szabályzatainak, utasításainak, körleveleinek vonatkozó szabályai, a Főegyházmegye vonatkozó határozatai, a jelen Alapító Okirat, valamint a Szabályzata és más belső szabályzatai, utasításai, ügyrendjei alapján végzi.
10. A Főiskola alaptevékenysége: hitéleti képzés. A képzés osztatlan teológia mesterszakon és katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszakon folyik.
11. A Főiskola az alaptevékenységével korszerűen bemutatja az Apostoli Szentszék hivatalos útmutatásainak megfelelően a katolikus teológia különféle ágait.
12. A Főiskola a hitéleti képzéssel betölti a római katolikus egyház azon kötelességét, illetve saját és kizárólagos jogát, hogy kiképezze azokat, akiket a szent szolgálatokra rendelnek (vö. CIC 232. kán).
13. A Főiskola a hitéleti képzéssel biztosítja a világi hívek azon jogát is, hogy a szent tudományokban megszerezzék azt a teljesebb képzettséget, amely a római katolikus egyházi felsőoktatási intézményekben nyerhető el (vö. CIC 229. kán 2. §).
14. A Főiskolán a teológus képzés az Nftv. kategóriái szerint egységes, osztatlan hitéleti képzés tíz vagy tizenkettő tanulmányi félévre osztva, amelynek eredményes befejezése esetén teológiából mesterfokozatú (magister, master) oklevél szerezhető; a katekéta-lelkipásztori munkatárs képzés hitéleti képzés hat tanulmányi félévre osztva, amelynek eredményes befejezése esetén alapfokozatú (bachelor) oklevél szerezhető.
15. A Főiskolán szerzett teológus végzettséget a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karával kötött affiliációs szerződés alapján a tanulmányi és vizsgarendben rögzített feltételek teljesítése esetén a PPKE Hittudományi Kar sajátjaként ismeri el.

III. RÉSZ

A FŐISKOLA SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

16. A Főiskola egész szervezeti rendszerének szolgálnia kell a hitéleti képzéssel kapcsolatban az Apostoli Szentszék, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, az illetékes megyéspüspök által meghatározott képzési követelmények és egyéb elvárások teljesítését, különös figyelemmel a jelen Alapító Okirat II. részének 11-13. pontjában foglaltakra.
17. A Főiskola szervezeti tagolásának és rendszerének kialakításánál egyaránt figyelembe kell venni mind az egyházi, mind pedig a világi előírásokat. Ezek alapján a tagolásnál, a szervezet kiépítésénél az elvek a következők:
 - a) a szakszerű, hatékony, gazdaságos és finanszírozható feladatellátás követelményei érvényesüljenek,
 - b) a feladatellátás nem eredményezhet indokolatlan párhuzamosságokat,
 - c) az egyes szervezeti egységek feladat-és hatásköre kellően körülhatárolt legyen,
 - d) az egyes szervezeti egységek között az együttműködés követelménye érvényesüljön,
 - e) a Főiskola tevékenységében résztvevők (vezető és nem vezető egyházi és világi személyek) feladatai tisztségük, beosztásuk, munkakörük szerint egyértelműen meghatározott legyen.
18. A Főiskola nagykancellárja az esztergom-budapesti érsek. A nagykancellár eljár mindazokban az ügyekben, amelyeket egyetemes vagy részegyházi rendelkezés, a jelen Alapító Okirat, a Szabályzat a hatáskörébe utal.
19. A Főiskolát a rektor vezeti és képviseli. A rektor kinevezéséről a nagykancellár dönt, aki, amennyiben a jogszabályok megkívánják, az általa kijelölt személyt az illetékes állami hatóságoknak fölterjeszti.
20. A rektort munkájában a rektorhelyettes segíti. A rektorhelyettes ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket a rektor esetenként vagy az ügyek meghatározott körében reá átruház. Az átruházott hatáskört a rektorhelyettes nem adhatja tovább.
21. A Főiskolán a Tanári Konferencia, mint szenátus működik. A Konferencia tagja a Főiskola valamennyi kinevezett főállású oktatója. A Konferencia évente legalább három ülést tart. (az első szemeszter kezdetén, a második szemeszter elején és végén).
22. A nagykancellárral a rektor és a Tanári Konferencia szorosan együttműködnek, ennek keretében a Tanári Konferencia határozatai a nagykancellár jóváhagyásával lépnek életbe.
23. A Főiskolán az igazgatási és szervezési, a gazdasági, valamint a könyvtári feladatokat egymástól elkülönült szervezeti egységek látják el.
24. Az igazgatási, szervezési feladatokat a Rektori Hivatal és a Tanulmányi Osztály végzi, amelyek élén a hivatalvezető áll.
25. A gazdasági feladatok ellátását a gazdasági vezető irányítja.

26. A Főiskolán hittudományi szakkönyvtár működik, amelyet a könyvtárvezető irányít.
27. Az Főiskolán az egyes szervezeti egységek feladat- és hatáskörét, ezek összehangolt tevékenységének feltételeit a jelen Alapító Okirattal összhangban a Szabályzatban kell meghatározni.
28. A Főiskolán a munkakörök létesítésének, a munkáltatói jogok gyakorlásának, a munkaköri és egyéb cím adományozásának joga a nagykancellárt illeti meg. A főiskolai tanárok személyét a nagykancellár jelöli ki, aki, amennyiben a jogszabályok megkívánják, az általa kijelölt személyt az illetékes állami hatóságoknak fölterjeszti.

IV. RÉSZ

A FŐISKOLA MŰKÖDÉSÉNEK EGYÉB FELTÉTELEI

29. A Főiskola a Főegyházmegye által jóváhagyott éves költségvetés alapján önállóan gazdálkodik. Az éves költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót ugyancsak a Főegyházmegye hagyja jóvá.
30. A Főiskola éves költségvetési tervének, és annak végrehajtásáról szóló beszámolónak az elkészítéséért a rektor felelős, ezeket ő terjeszti fel a Főegyházmegyéhez.
31. A Főiskola székhelyéül a Főegyházmegye kizárólagos tulajdonában álló ingatlan szolgál. Az ingatlanban a Főegyházmegye a székhelyhasználatot határozatlan időre biztosítja. Az ingatlan felett a Főegyházmegye rendelkezik.
32. A Főiskolának pályázatokon való részvételét a nagykancellárral előzetesen egyeztetni szükséges.
33. A Főiskola gazdálkodási rendjét a hatályos világi és egyházi előírások, a Szabályzata és egyéb belső szabályzata(i)/ügyrendje(i), illetve a belső utasítások tartalmazzák.
34. A Főiskola képviselete (jegyzése) a Főiskola iratain úgy történik, hogy a Főiskola képviselőjére jogosult(ak) az iratokat a Főiskola hivatalos neve alatt – a hiteles aláírási nyilatkozatának (nyilatkozatuknak) megfelelően – saját névaláírásával (névaláírásukkal) látja(k) el.
35. A Főiskola bankszámlája feletti rendelkezésre a rektor és a rektorhelyettes együttesen, vagy valamelyikük és a Főiskolával munkaviszonyban álló, képviselői joggal felruházott egy személy együttesen jogosult.

V. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

36. Ez az Alapító Okirat aláírása napján lép hatályba.
37. Ezt az Alapító Okiratot csak a Főegyházmegye, mint fenntartó jogosult módosítani.

Budapest, 2016. *x. 28.*.....

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye, mint fenntartó képviselőjében:

dr. Erdő Péter

dr. Erdő Péter
bíboros, prímás,
esztergom-budapesti érsek